Бүтүн өлкәләрин пролетарлары, бирләшин!

БАКЫ

1958-чи илдән чыхыр

АХШАМ ГӘЗЕТИ

Азәрбајчан КП Бакы Комитәси вә Бакы Шәһәр Зәһмәткеш Депутатлары Советинин органы

Орган БК КП Азербайджана и Бакинского городского Совета депутатов трудящихся

№ 208 (3943) | Шәнбә, 5 сентјабр 1970-чи ил | Гијмәти 2 гәпик

Тофиг МАҺМУД

Адада һадисә

«БАКЫ ҺЕКАЈӘЛӘРИ»НДӘН

ИСТИ јај күнләриндән бириндә ахшамчағы Хәзәр дәнизинин Сангачал — Дуванны саһәсиндәки бир адаја кәлиб чатан кими јатагханада јер алыб азачыг гәлјаналты етдик, јорғун олдуғумуз үчүн дәрһал чарпајылара узандыг. Һава сакит олса да дәниз сакит дејилди, нараһат адамлар кими арамсыз уғулдајырды. Ахшам олдуғу үчүн аданы әмәллибашлы көрә билмәдијимиздән онун һаггында һеч бир тәсәввүрүмүз јох иди. Бизә елә кәлирди ки, адада јох, дәнизин ортасында олан балача бир отагдајыг. Чүнки дәнизин уғултусу елә јахындан ешидилирди ки, санки гулағымызын дибиндә иди. Пәнчәрәләри һәр еһтимала көрә өртүб јатмышдыг. Ләпәләр саһилә јох, елә бил, пәнчәрәләрә дәјирди.

Кетдикчә бу уғултуја алышдыг вә бир аздан бизи јуху апарды. Сәһәрә јахын мән јухудан ајылдым. Һава тәзәчә ишыгланырды. Бу заман мәни горхудан бир һадисә баш верди. Һәтта гышгырмагдан өзүмү зорла сахладым. Кимсә бизим пәнчәрәни мөһкәм итәләјирди. Мән бәрк јатмыш олан достуму силкәләмәјә башладым. О, башыны галдырыб:

— Нә вар? — деди, — нә олуб?!

— Тсс... Јаваш...

— Нә олуб ахы... — дејә достум бәркдән сәсләнди.

— Ким исә пәнчәрәни аралајыр...

Достум пәнчәрәјә бахыб, онун һәгигәтән аралы олдуғуну көрдү, мәним кими горхду. Әлбәттә, биз әвәлләр танымадығымыз, көрмәдијимиз намә'лум бир адада олдуғумуз үчүн горхуја дүшмүшдүк. Достум башыны галдырыб пәнчәрәјә бахды, астадан:

— Пенчәјими орадан көтүр, — деди, — јәгин кимдирсә, пенчәјимә көзү дүшүб.

Мән пенчәји көтүрүб бир кәнара гојдум. Аста-аста пәнчәрәјә јахынлашдым. Чүр'әтләниб пәрдәләри араладым. Орада һеч кәс јох иди. Һәтта ајаг сәсләри дә ешидилмәди. Елә дүшүндүм ки, кимдирсә сәсимизи ешидиб, гачыб кетмишдир. Гајыдыб јеримә узандым. Анчаг јата билмәдим. Көзүмү пәнчәрәјә зилләјиб һаваја бахырдым. Дәниз инди нисбәтән сакит иди, кечәки уғулту һәзин мелодија илә әвәз олунмушду. Һава кеткедә ачылмаға башлајырды. Һәлә гара рәнкин гатылығы галмагда иди. Санки бу рәнк су ичиндә јаваш-јаваш әрпијир, гатылығыны итирир, башга бир рәнкә чеврилирди. Һаванын дәјишмәкдә олан бу рәнкләринә тамаша едиб һәр шеји унудурдум. Бирдән јенә ким исә пәнчәрәни итәләди. Тәрәддүд етмәдән чарпајыдан галхдым, чәлд пәрдәни галдырдым, һеч кәс көзүмә дәјмәди.

Һејрәтлә чијинләрими чәкдим. Тәкрар чарпајыја узандым. Јох, бу, оғру дејилди. Нәдирсә, мө'чүзәли бир сирр иди. Белә дүшүнчәләрлә бу дәфә мәни јуху апарды. Бирдән достумун гышгыртысына ојандым. Дик атылдым. Достум јорғана бүрүнмүш һалда мәнә бахды:

— Залым оғлу јенә кәлмишди. Пәнчәрәни тајбатај ачмаг истәјирди. Бағрым јарылды. Гышгырдым. Дур бах, көр кимдир?!

— Орада адам галар?!

Һава инди тамам ишыгланмышды. Јахынлашыб пәнчәрәләри тајбатај ачыб чөлә бахдым. Һеч кәс јох иди. Лакин мәни һејрәтә кәтирән башга бир шеј олду: гаршымда көзәл, мави, сакит бир дәниз ачылды. Хош, сәрин һава отаға долду. Дәнизин сәтһиндә кичичик бир габарты белә јох иди, дүббәдүз иди, астадан ләпәләр саһилә чырпылырды. Елә астадан ки, сәси ешидилмир, көпүкләнмирди. Пәнчәрәдән дәнизә он-он беш адым оларды.

— Дур, дур ајаға, — дејә мән достуму сәсләдим.

— Нә көрмүсән орада, гурумусан елә...

— Дур, бах, көр нә көзәл дәниздир...

Кејиниб дәрһал саһилә гачдым. Һава нә гәдәр тәмиз, хош вә көзәл иди. Дојунча нәфәс алдым. Бу вахт саһилдәки нарын гумун үстүндә гоша изләр нәзәрими чәлб етди. Бу изләр дүз бизим пәнчәрәмиздән башлајыр, сонра саһил боју узаныб кедирди. Достум кәлди, она да бу изләри кәстәрдим. О да һејрәтлә дәнизә вә изләрә бахды.

Достум фото репортјору иди, фото апаратыны да чијнинә кечирмәји унутмамышды. Изләр гумун үстүндә елә ајдын, елә көзәл көрүнүрдү ки, нахыша бәнзәјирди. Достум саһил боју узаныб кедән бу гоша изләрин шәклини чәкди.

Бу вахт чох-чох узагда бир чејран көрүндү. Дәниздән аралыда, уча тәпәнин үстүндә чејран! Гәрибә иди, гоша изләр о тәпәјә доғру узаныб кедирди. Сәһәрә јахын баш верән һадисә бизә ајдын олду. Анчаг нефтчиләрдән бири сөһбәтимизи динләјиб гәһгәһә чәкәрәк күлдү:

— Сизин јатдығыныз отаг чејранлара бахан кешикчинин отағыдыр. Чејранлар она чох өјрәшибләр. Елә сизин пәнчәрәни дә итәләјән чејранлар олуб. Бизим аданын чејранлары инсанлардан горхмурлар...

Мән достума, достум исә мәнә бахды. Күлмәкдән уғунуб кетдик.